

«یوسف کاووسی» با غیرعملی دانستن اصلاح ترازنامه متورم بانک‌ها در شرایط جنگی:

هزینه‌های ناشی از جنگ تنها با چاپ پول تامین می‌شود

رامتین موفق

مدتی است که کشور با نازاری‌های مختلفی درگیر است و یکی از مهم‌ترین این نازاری‌ها مربوط به شبکه بانکی است. در سال جاری، توجه مهم‌ترین مقامات اقتصادی از وزیر اقتصاد گرفته تا رئیس کل بانک مرکزی، به این موضوع جلب شده‌است و تقریباً در تمامی اظهاراتشان، عبارت «اصلاح ترازنامه بانکی» شنیده‌می‌شود.

اما این اولین باری نیست که مقامات ارشد وعده بر خورد با نازاری‌های ه‌سار می‌دهند اما در عمل، موفقیتی حاصل نمی‌شود و حتی می‌توان گفت تبادلقاتی هم دیده می‌شود. برای مثال برخی هشدار می‌دهند که اصلاح ترازنامه بانک‌ها می‌تواند تامین مالی تولید را تحت فشار قرار دهد در حالی که پس از دی ۱۴۰۴، و اعمال سیاست تک‌نرخ‌خی کردن ارز، نیاز واحدهای اقتصادی به سرمایه در گردش و نقدینگی، افزایش پیدا کرده‌است. همچنین در بهار ۱۴۰۵، اعطای تسهیلات بانکی ۸۰ درصد رشد داشته که می‌تواند با ادعای اعمال سیاست پولی انقباضی توسط بانک مرکزی، تناقض داشته‌باشد.

«توسعه ایرانی» برای بررسی جوانب و الزامات اصلاح ترازنامه بانک‌ها، گفت‌وگویی با یوسف کاووسی، مدیر کل اسبق بازرسی بانک مرکزی و تحلیلگر مسائل پولی و بانکی، داشته‌است.

متورم شدن ترازنامه بانک‌ها در ۲ دهه گذشته

مدیر کل اسبق بازرسی بانک مرکزی در گفت‌وگو با «توسعه ایرانی»، درباره اصلاح ترازنامه بانک‌ها اظهار کرد: اصلاح ترازنامه بانک‌ها به یک امر جدی و ضروری برای اقتصاد ایران تبدیل شده‌است و حتماً این سیاست باید اجرایی شود.

یوسف کاووسی در خصوص ضرورت این اصلاح، عنوان کرد: در طول ۲ دهه گذشته، ترازنامه بانک‌ها به دلیل عدم نظارت، بسیار متورم شده و این مشکل مخصوصاً از زمان ایجاد بانک‌های خصوصی، عیان‌تر شده‌است.

او یادآور شد: قبل از ایجاد بانک‌های خصوصی، نظارت بر روند بانک‌های دولتی وجود داشت و دولت از این بانک‌ها پول دریافت می‌کرد، با از طریق این بانک‌ها حقوق بانخشستگان و کارمندان را پرداخت می‌کرد و در نهایت نیز این بانک‌ها منابع مورد نیاز خود را از بانک مرکزی، به وسیله بازار شبانه دریافت می‌کردند و به‌زیر خطر کمز می‌رفتند اما بعد از شکل گرفتن بانک‌های خصوصی، رقابت بین بانک‌ها جدی شد و در پی این روند، بانک‌ها

به فعالیت‌هایی چون خرید املاک، مازاد، شرکت‌داری و... روی آوردند و در نهایت به نقطه‌ای رسیدند که دیگر پرداخت تسهیلات به مردم سودآوری لازم را نداشت و متوجه شدند که «سود در دلالتی است»!

مدیر کل اسبق نظارت بانک مرکزی در گفت‌وگو با «توسعه ایرانی»: اگر بخواهیم کشور را در شرایط جنگی اداره کنیم، هزینه‌های زیادی به‌ما تحمیل می‌شود که با وجود این شرایط و هزینه‌ها، چارچوب‌هایی نظیر سیاست انقباضی، مهار تورم و کنترل نقدینگی و اصلاح ترازنامه بانک‌ها معنایی نخواهد داشت. دولت برای تامین این هزینه‌ها چاره دیگری جز چاپ پول ندارد

پایان ضرب‌الاجل شورای عالی بورس و تداوم سکوت:

بالاخره با متخلفان سهام عدالت برخورد می‌شود؟

ضرب‌الاجل شورای عالی بورس پایان یافت، اما نه مجامع سرمایه‌گذاری‌های سهام عدالت برگزار شد و نه متخلفان معرفی شدند! آیا بالاخره با متخلفان برخورد می‌شود؟

به گزارش تجارت‌نیوز، کمتر از یک‌ماه پیش، شورای عالی بورس با هدف پایان دادن به یکی از طولانی‌ترین پرونده‌های پالاکلیف بازار سرمایه، آخرین فرصت را به شرکت‌های سرمایه‌گذاری استانی سهام عدالت داد؛ فرصتی سه‌هفته‌ای که قرار بود پس از سال‌ها توقف، پرونده مجامع معوق این شرکت‌ها را ببندد. این مصوبه حتی از سوی مدیر نظارت بر ناشران سازمان بورس نیز به مدیران عامل و اعضای هیات‌مدیره شرکت‌های سرمایه‌گذاری استانی ابلاغ شد. در متن ابلاغیه هم بر برگزاری مجامع عمومی سنوات گذشته سرمایه‌گذاری‌های استانی سهام عدالت، تصویب صورت‌های مالی، انتخاب حسابرس مستقل و بازرس قانونی و انجام سایر الزامات لایحه اصلاحی قانون تجارت تأکید شده‌بود. حتی سازمان بورس با ارفا تر گذشت و هشدار داد مسئولیت هر گونه تاخیر یا عدم اجرای این

گفت و گو

مسعود نیلی پاسخ داد:

چرا اقتصاد ایران از مسیر اصلاحات فاصله گرفت؟

اقتصاد ایران امروز با مجموعه‌ای از مشکلات مواجه‌است که بخش قابل توجهی از آنها تنها جدید نیستند، بلکه بیش از یک دهه قبل نیز در مطالعات اقتصادی به روشنی شناسایی شده بودند. با این حال،

نه تنها بسیاری از این مسائل حل نشده‌اند، بلکه در مواردی عمیق‌تر شده‌اند. مسعود نیلی، اقتصاددان، در گفت‌وگویی با گویارآن با مرور تجربه مطالعات خود در بار اقتصاد ایران، در برش‌ها این وضعیت را در فاصله گرفتن نظام تصمیم‌گیری از انباشت دانش و تجربه سیاست‌گذاری، تغییر رویکرد حکمرانی و شکل‌گیری مجموعه‌ای از ذی‌نفعان می‌داند که در طول زمان از سیاست‌های نادرست منتفع شده‌اند.

نیلی در ابتدای این گفت‌وگو به مطالعه‌ای اشاره می‌کند که در سال‌های ۱۳۹۰ و ۱۳۹۱ با همکاری اتاق تهران انجام شد و بعدها در قالب کتاب «اقتصاد ایران به کدام سومی‌رود» منتشر شد. به گفته او، این مطالعه صرفاً توصیف مشکلات اقتصاد ایران نبود، بلکه یک پژوهش سیاستی بود که برای مسائل مختلف، راهکار ارائه می‌کرد و حتی تقدم و تأخر اجرای سیاست‌ها را در یک چاقق پنج‌ساله مشخص کرده‌بود. با این حال، مراجعه امروز به این کتاب نشان می‌دهد بسیاری

بوده‌است. کاووسی با اشاره به بزرگ شدن ترازنامه بانک‌ها، بیان کرد: اگر بانک‌ها سرمایه بیشتری داشته باشند، می‌توانند تسهیلات بیشتری هم اعطا کنند. همین حالا نیز سرمایه بانک‌ها زیاد شده‌است اما این افزایش سرمایه، واقعی نیست و تنها یک افزایش اسمی است. با افزایش سطح عمومی قیمت‌ها، سرمایه بانک‌ها نیز بیشتر و بیشتر شده‌است؛ برای مثال قیمت مساختمان، تجهیزات، سسکه و ارز بالا رفته‌است.

او همچنین عنوان کرد: دولت نیز برخی تعهدات خود را به بانک‌ها رد دیون کرده‌است اما در این میان، چند کارخانه را به یک بانک، به‌عنوان پرداخت‌دهی داده‌اند که هیچ ربطی به فعالیت بانکداری ندارد. این کارخانه‌ها نیز بعد از مدتی ورشکسته می‌شوند که در این ورشکستگی، باز هم بانک‌ها سود می‌برند زیرا قیمت زمین و امکانات کارخانه در شرایط تورمی، افزایش می‌یابد اما تبعات و بدبختی آن متوجه کارگران می‌شود.

اصلاح ترازنامه بانک‌ها به صورت واقعی یعنی «جمع‌آوری آنها»!

این کارشناس حوزه پول و بانک در خصوص اظهارات مسئولین درباره اصلاح ترازنامه بانک‌ها تأکید کرد: بدون اصلاح ترازنامه، به شعار تبدیل شده‌است به گونه‌ای که همه مسئولین درباره اصلاح ترازنامه بانکی، سخن می‌گویند و این سیاست بیشتر به شکل یک شعار و تنها در حرف، مطرح شده‌است.

کاووسی خاطر نشان کرد: اگر بخواهیم اصلاح ترازنامه بانک‌ها را به صورت واقعی اجرایی کنیم، باید تمام بانک‌ها را به اصطلاح «جمع‌آوری» کنیم چراکه تقریباً هیچ‌کدام کفایت سرمایه‌نارند و از سال ۸۸ تا امروز، هیچ‌کدام از استانداردهای جهانی را در بانک‌ها اعمال نکردیم و با تشدید تحریم‌ها، بانک‌ها نیز به جای پیشرفت، پسرفت کردند.

تکالیف، بر عهده مدیران وارگان شرکت‌ها خواهد بود. اما اکنون که مهلت تعیین‌شده به پایان رسیده، این پرسش مطرح‌است که نتیجه آن اولتیماتوم چه‌شد؟ واقعیت آن‌است که نه گزارش جامعی از برگزاری مجامع منتشر شده، نه فهرست شرکت‌های متخلف اعلام شده و نه سازمان بورس توضیح داده‌است که در قبال شرکت‌هایی که مصوبه شورای عالی بورس را اجرا نکردند، چه اقدام قانونی انجام خواهد شد. بر این اساس باید گفت تعیین ضرب‌الاجل زمانی معنا پیدا می‌کند که پایان مهلت، آغاز اجرای ضمانت‌های قانونی باشد؛ در غیر این صورت، اولتیماتوم به توصیه‌ای غیرالزام‌آور تبدیل می‌شود. این در شرایطی است که شورای عالی بورس برای این شرکت‌ها سه هفته فرصت تعیین کرده، اما اکنون که آن مهلت به پایان رسیده، افکار عمومی حق دارد بداند، چند شرکت مجامع خود را برگزار کردند؟ چند شرکت همچنان از اجرای مصوبه خودداری کرده‌اند؟ یا علیه مدیران متخلف اقدام انضباطی صورت گرفته‌است؟ یا پرونده‌ای به مراجع

بانک‌های مانده استاندارد خارجی و نه حتی استاندارد داخلی دارند و هیچ کشور و بانک خارجی نیز حاضر به همکاری با آن‌ها نیست چرا که فارغ از مسائل سیاسی، ترازنامه را مورد توجه قرار می‌دهند. حتی اگر ارتباط کشور با دنیا نیز عادی شود، باز هم قادر به انجام یک تراکنش بانکی با بانک‌های خارجی نیستیم

پول خود را در بانک می‌گذارند و بانک نیز باید این پول را، به نیابت از مردم، در بخش‌های ساختاری اقتصاد ایران سرمایه‌گذاری کند و تنها در این صورت است که بانک واقعاً به بانک تبدیل می‌شود!

او ادامه داد: تا زمانی که وضعیت شبکه بانکی به این صورت تبدیل نشود، نقدینگی نیز مهار نمی‌شود و حتی در شرایط جنگی، افزوده خواهد شد چرا که در شرایط جنگی دولت باید دستمزدها را پرداخت کند، به مردم کالا را بدهد و هزینه بازسازی را پرداخت کند. تمام این هزینه‌ها باید به واسطه تولید تامین شود اما اکنون تولید و رشد اقتصادی مانیز منفی است پس تمام این هزینه‌ها از طریق چاپ پول، افزایش پایه پولی و در نهایت تورم زیاد، تامین می‌شود.

افزایش اعطای تسهیلات، آمار گمراه‌کننده‌است

«بانک مرکزی بر اجرای سیاست‌های پولی انقباضی، تأکید دارد و این در حالی است که بعد از اجرای سیاست تک‌نرخ‌خی کردن ارز در دی ۱۴۰۴، نیاز به نگاه‌ها به نقدینگی و سرمایه در گردش بیش از پیش شده‌است و نیازمند تسهیلات بانکی هستند. آیا تا اصلاح ترازنامه بانک‌ها تامین مالی تولید را با فشار مواجه نمی‌کنند؟»، مدیر کل اسبق بازرسی بانک مرکزی در پاسخ به این پرسش، گفت: به‌لمی‌توان گفت که بعد از اصلاح سیاست‌های ارزی، نیاز به نگاه‌ها به نقدینگی تقریباً برابر شده‌است در صورتی که بانک‌ها منابع زیادی برای تزریق به تولید نداشتند و تولید نیز فعال نبوده‌است که تزرفقی به آن صورت بگیرد.

کاووسی درباره سیاست‌های انقباضی نیز گفت: در حرف گفته می‌شود که سیاست پولی انقباضی در جریان است اما در عمل وضع به صورت دیگری است. دولت برای پرداخت حقوق‌ها و دستمزدها چاره دیگری جز چاپ پول ندارد. اگر بخواهیم کشور را در شرایط جنگی اداره کنیم، هزینه‌های زیادی به‌ما تحمیل می‌شود که با وجود این شرایط و هزینه‌ها، چارچوب‌هایی نظیر سیاست انقباضی، مهار تورم و کنترل نقدینگی معنایی نخواهد داشت زیرا اولویت‌های کشور چیزهای دیگری است. پس در این شرایط نمی‌توان گفت که چه نسخه‌اصلاحی و معجزه‌گری برای رهایی وجود دارد؟

او معتقد است: اگر شرایط تثبیت شود، وضعیت «نه جنگ و نه صلح» پایان یابد و وارد مرحله ترک مخاصمات بشویم، می‌توان به اصلاح ترازنامه بانکی، مهار تورم و نقدینگی نیز امید داشت.

این تحلیلگر مسائل پولی و بانکی در پایان، دو پاسخ به این سوال که «در بهار ۱۴۰۵، اعطای تسهیلات بانکی ۸۰ درصد رشد داشت. آیا این پدیده با کنترل ترازنامه در تضاد نیست؟»، بیان داشت: همانطور که اشاره شد، نیاز واحدی تولیدی در سرمایه در گردش و نقدینگی، چه که در دهه‌های گذشته دیگر، در بازار سرمایه اعتبار مقرر ات به میزان ۶۰ تا ۷۰ درصدی، نرخ سود بانکی کمتر از ۳۰ درصد تعیین شده‌است بنابر این مردم با سپردن گذاری پول خود در بانک‌ها، دچار زیان می‌شوند. ولی با اصلاح نرخ سود بانکی، اعتماد مردم نیز ترمیم می‌شود و به جای اینکه بنابه انتظارات تورمی خود، وارد بازارهای ارز و طلا شوند.

شرکتی سازگار نیست، به همین دلیل، نقش سازمان بورس تنها صدور بخشنامه یا ساز نامه نیست؛ بلکه اجرای قانون و استفاده از ابزارهای نظارتی نیز بخشی از وظایف این نهاد محسوب می‌شود.

در نامه مدیر نظارت بر ناشران سازمان بورس، مسئولیت عدم برگزاری مجامع متوجه مدیران شرکت‌های سرمایه‌گذاری استانی شده، موضعی که از منظر حقوقی قابل قبول است. اما پرسش مهم‌تر آن است که اگر مدیران به تکلیف قانونی خود عمل نکردند، نهاد ناظر برگزاری مجامع عمومی، تصویب صورت‌های مالی، انتخاب بازرس قانونی و حسابرس از تکالیف اساسی هر شرکت سهامی محسوب می‌شود و استمرار فعالیت بدون انجام این الزامات، با اصول حاکمیت می‌شود.

ذی‌صلاح را جاع شده‌است؟ یا قرا است مهلت دیگری تعیین شود؟ در این میان سکوت سازمان بورس درباره این پرسش‌ها، ابهاماتی را ایجاد کرده که پاسخ به آنها برای میلیون‌ها سهامدار سهام عدالت ضروری است.

بر اساس قانون بازار اوراق بهادار، سازمان بورس مسئول نظارت بر ناشران، حمایت از حقوق سرمایه‌گذاران و نظارت بر اجرای مقررات بازار سرمایه است. از سوی دیگر، مطابق لایحه اصلاحی قنون تجارت، بازرس مجامع عمومی، تصویب صورت‌های مالی، انتخاب بازرس قانونی و حسابرس از تکالیف اساسی هر شرکت سهامی محسوب می‌شود و استمرار فعالیت بدون انجام این الزامات، با اصول حاکمیت می‌شود.

نیلی برای توضیح اینکه اقتصاد ایران چگونه از مسیر اصلاحات فاصله گرفت به تجربه بر نامه سوم توسعه با می‌گردد. از نگاه او، بر نامه سوم محصول یک فرآیند یادگیری در سیاست‌گذاری بود. این بر نامه در شرایطی تدوین شد که اقتصاد ایران با قیمت نفت حدود ۱۰ دلار و رشد اقتصادی بسیار ضعیف مواجه بود، اما هدف رشد سالانه ۶ درصدی را دنبال کرد که هدفی که در عمل نیز تا حد زیادی محقق شد. اما از نگاه نیلی، این مسیر از سال ۱۳۸۳ تغییر کرد؛ زمانی که مجلس «طرح تثبیت قیمت‌ها» را تصویب کرد. این طرح قیمت برخی

خبر اقتصادی

مشاور قالیباف: سران قوا افزایش قیمت بنزین را منتفی کردند

مشاور قالیباف اعلام کرد که با تصمیم سران قوا، افزایش قیمت بنزین منتفی شد. به گزارش اقتصادآنلاین، محمدسعید اجدیان در پیامی در شبکه اجتماعی ایکس، نوشت: «گرچه دولت از نظر قانونی اختیار تصمیم‌گیری درباره قیمت بنزین را دارد، اما سران قوا تصمیم گرفته‌اند قیمت بنزین افزایش نیابد و بررسی طرح‌هایی بدون افزایش قیمت بنزین در دستور کار است. بنابر این، مسئولان دولتی نباید اجازه هیچ اقدامی را بدهند که مردم را نگران افزایش قیمت بنزین کنند».

وزیر اقتصاد: اصلاح برنامه هفتم توسعه کلید خورد
وزیر امور اقتصادی و دارایی از تدوین ۷ محور برای اصلاح برنامه هفتم پیشرفت با هماهنگی مجموعه دولت خبر داد. به گزارش تسنیم، سیدعلی مدنی زاده در حاشیه جلسه شورای عالی برنامه هفتم پیشرفت که به ریاست محمد رضا عارف، معاون اول رئیس جمهور، برگزار شد، یکی از محورهای مورد توجه در این بسته را «بازسازی و نوسازی» عنوان کرد و گفت: با توجه به شرایط جدید نیاز کشور به بازسازی و نوسازی ظرفیت‌های اقتصادی و زیرساختی، این موضوع باید در اصلاح برنامه هفتم مورد توجه قرار گیرد.

عضو اتاق ایران: در یک محاصره دریایی شدید، بیش از ۳ ماه توان مقابله نداریم
نایب رئیس کمیسیون مدیریت واردات اتاق بازرگانی تأکید کرد: با فکر نمی‌کنم که در یک محاصره شدید دریایی، توان مقابله بیش از ۳ ماه را داشته باشیم و این به معنی ایجاد کمبود کالا در کشور، به‌ویژه در حوزه مواد غذایی خواهد بود. به گزارش اقتصادنیوز، داوود رنگی عنوان کرد: اینکه ما فکر کنیم می‌توانیم از مسیری‌های دیگری به‌جز بندر امام خمینی، کالای مورد نیاز کشور و به خصوص کالاهای اساسی را تأمین کنیم، این امر شدنی نیست. دروازه‌های گمرکی ما، چه در مرزهای شرقی و چه در مرزهای غربی، آمادگی و توان ورود این حجم از کالا را ندارند، چرا که نیاز کشور برای کالاهای اساسی و نهاده‌ها چیزی در حدود ۲۳ میلیون تن در سال است. مضاف بر این، اخیراً بنادر شمالی مانیز به دلیل حملاتی که او گران به کشتی‌های حامل کالای به مقصد ایران انجام داده‌است، دیگر مسیر امنی محسوب نمی‌شود.

سدهای تهران ۲۰۰ میلیون مترمکعب کمتر از سال‌های نرمال آب دارند
سدهای استان تهران حدود ۲۰۰ میلیون مترمکعب در مقایسه با سال‌های نرمال کاهش ذخیره آب دارند. به گزارش تسنیم، راما حبیبی، معاون حفاظت و بهره‌برداری شرکت آب منطقه‌ای استان تهران، با اعلام این خبر، در این خصوص توضیح داد: سد امیرکبیر و لتیان از موجودی بهتری برخوردار هستند، اما سد می‌ماند لتیان ۵۰ درصد کاهش ذخیره دارد و کماکان در شرایط کم‌آبی و خشکسالی هستیم.

رئیس کل بانک مرکزی: ایران عضو بانک بریکس می‌شود
رئیس کل بانک مرکزی اعلام کرد: مهم‌ترین نتیجه همکاری‌های کشور با عضو بریکس، تأسیس بانک توسعه نوین (بانک بریکس) است که کشور مانیز به‌زودی سه‌جانبه با اعضا داشته‌باشیم.

رئیس کل بانک مرکزی: ایران عضو بانک بریکس می‌شود
رئیس کل بانک مرکزی اعلام کرد: مهم‌ترین نتیجه همکاری‌های کشور با عضو بریکس، تأسیس بانک توسعه نوین (بانک بریکس) است که کشور مانیز به‌زودی سه‌جانبه با اعضا داشته‌باشیم.

برای شرکت در اجلاس بریکس به هندوستان سفر کرده‌است، اظهار داشت: ما معتقدیم کشور‌های عضو بریکس می‌توانند با پول‌های ملی یا با یکدیگر تبادلات تجاری داشته باشند و به دنبال این هستیم که همکاری‌های پولی به صورت دوجانبه و سه‌جانبه با اعضا داشته‌باشیم.

یک مقام صنفی خبر داد: عرضه برنج آمریکایی قاچاق با قیمت ۱۲۰ تا ۲۴۰ هزار تومان

رئیس اتحادیه بنکداران مواد غذایی تهران از عرضه برنج آمریکایی قاچاق با قیمت ۱۲۰ تا ۲۴۰ هزار تومان خبر داد. به گزارش تسنیم، رضا گنگری در این خصوص، توضیح داد: بر اساس بررسی‌ها و اطلاعات دریافت‌شده از فعالان بازار، برنج‌های موسوم به آمریکایی به‌صورت قاچاق و از مسیر عراق وارد کشور می‌شوند، با این حال احتمال دارد این کالا در برخی مناطق مرزی وجود داشته باشد، اما تاکنون اثری از عرضه آن در بازار تهران مشاهده نشده‌است. بنابر این گزارش تا زمانی که عرضه این محصول در بازارهای اصلی کشور رسماً تأیید نشود، نمی‌توان از شکل‌گیری یک بازار گسترده برای برنج آمریکایی سخن گفت.

عضو کمیسیون بهداشت و درمان مجلس: دلالتان مقابل داروهای بیماران خاص هستند
عضو کمیسیون بهداشت و درمان مجلس عنوان کرد: متأسفانه بسیاری از داروهای که کمبود آن‌ها محسوب است، از طریق کشورهای همسایه به‌ویژه ترکیه، به‌صورت قاچاق وارد می‌شود و دلالت آن‌ها را بفروش می‌سانند. به گزارش ایلمنا، همایون سامه‌چ نجف‌آبادی ادامه داد: بیشتر داروهایی که در اختیار دلالت قرار می‌گیرد، داروهای مربوط به بیماری‌های خاص هستند که در حال حاضر به شدت کمیاب‌اند. البته نمی‌توان گفت همه موارد این‌گونه است، اما برخی افراد با تهیه نسخه‌های متعدد اقدام به خرید این داروها، اغلب با مراکز دولتی، می‌کنند.